

აპარატი

№ 31 - სალაშქრო

ყოველ-კვირეული იუმორ. ჟურნალი.

„ცემა გმართებს აღმზრდელისა, რა ყრმა ნახო აუად სრდილი“

ლოცოტეაძე ს. ბიხოვისა.

თფილისის სააზნაურო გიმნაზიის აღმზრდელი ფრიად ეშმაკურ საშეიღებას მიმართავენ აღზრდილთა თვისსოგან თავღასაფარავად

მარცხენა კარს დაუკრძალეთ და დაუბრუნეთ, მარჯვენა კარს კარს დაუბრუნეთ და დაუბრუნეთ. ახალი მანქანა

„გირი ბატონო, მარჯვენა კარს დაუბრუნეთ, მარჯვენა კარს დაუბრუნეთ“

ეშმაკის გასახირო.

დავჯექ და ვფიქრობ მწუხარე:
 არ ვიცი თქვენმა ლხენამა,
 საითკენ უნდა წამიღოს
 დღეს ჩემმა აღმაფრენამა!
 რა უნდა გითხრათ ისეთი,
 სულს სევდა გადაჰყაროსა,
 და არ შემოსდვით ჟურნალი
 გულმოსულეებმა თაროსა?
 რა უნდა გითხრათ ისეთი,
 გული დაატკბოს შევებითა,
 როცა თითონ თქვენ, მკითხველნო,
 ასეთს არარას შევებითა??"
 რა უნდა გითხრათ ისეთი,
 ღიმი მოჰგვაროს ბაგესა,
 თუ კი ვერ ვხედავ თქვენშიგან
 საქვეყნო მოამბავსა?
 და აი ვზივარ მწუხარე,
 არ ვიცი თქვენმა ლხენამა,
 რითი უნდა გცესთ ნუგეში
 ბოროტმა ჩემმა ენამა.

თქვენ იტყვი: — „განა ცოტაა
 დღეს საეშმაკო თემაო?
 აი თუნდ გემანაზიაში
 მასწავლებელთა ცემაო.“
 მაგრამ რა, უნდა გამოვტყდე
 და მოგახსენოთ ყველასა,
 რომ თითონ ველი იმათგან,
 მუშტებს და ხათაბელასა.
 ზუმრობა საქმე არაა
 აზნაურების მტერობა,
 დე, სცემონ ისევ აღმზრდელებს,
 მე არ მსურს მაგიერობა.
 გურამიშვილი დავითი
 სიტყვაზე იყო ფრთხილია...
 მან კი სთქვა: „სცემე აღმზრდელებს
 ყრმა ნახო ავად ზრდილია“.
 — ვთქვათ აგი ერთი ჩაფლავდა,
 აღარ ივარგა თემამა,
 ვერ მოგადინა ლექსები
 მასწავლებელთა ცემამა,
 მაგრამ შეხედე, თფილისი
 ახალს ეღირსა თავსაო,
 და ნუ თუ აღარც ამაზე
 არ ამოიღებ ხმასაო?
 ვერა, ძმობილო, არ შემწევს
 მე იმოდენა ხალისი,
 რომ მოსაწყენი ამბავი
 კვალად გიამბოთ ამისი.
 ახალი თავი, ძველთაგან
 თაობდა ამ ჩვენს ქალაქსა
 ეარშიყება ერთგვარათ:

მუშას, ბანკირს, თუ დალაქსა.
 — მაშ აი ქუთათურებზე
 დასწერე ცოტა რამეო,
 იმათაც უავდათ „ლაღავა“
 დოვლათი, კაირამეო!
 აქ ცოტა გულიც მომივა...
 რასა გავს აგი ქართული?...
 ნუ თუ იმდენათ გგონივართ
 საქმეებშიგან ვართული,
 რომ არ ვიცოდე, — ქუთაისის
 ყავდა თუ არა თავ-ფეხი...
 ეგ სადაური თავია
 ჭადისა ცივის ნატეხი?!
 აბა რა ვწერო იმაზე,
 ვინც ქვეყნათ არა ყოფილა
 კუსავით ნახირ-ნახირა
 თავებში გამოყოფილა?
 — მაშ ხოლერაზე დასწერე,
 ან არა შევსა ჭირზედა,
 ხომ ხედავ; დიდს და პატარას
 ის აკერია პირზედა.
 ეჰ, ნეტავი შენ, მკითხველო,
 ხოლერას ეტრფი კვალდა,
 მე კი მომწყინდა ორივე,
 ვერ შევიყვარებ ძალდა.
 დავჯდები ისევ მწუხარე,
 გულს გადავუშლი სევდასა...
 რა დრო დამიდგა ვაგლახი
 ხომ ხედავთ?
 ვაი დედასა!!!

ეშმაკი

* * *

უკვე დაბინდდა, ვარსკლავთა ჯარი
 ცაზე აენთო, როგორც ღამაბარი.
 და ბადრი მთვარე, მუქ-მოვლვარე,
 მთის გადაღმიდან ამოიპარა.
 ვერცხლები დაფერა მთლად არემარე
 და ღრუბელთ ნაგლეჯს ამოფარა.
 ქარი კი მღერის ველურ სიმღერას,
 მას ბანს აძლევენ ტალღები ზღვისა...
 მე მარტო ვზივარ. ჩემ ჩანგის ჟღერას
 ყურსა უგდებენ ფრინველნი ტყისა.
 ნაზი ფერია, ლაჟვარდის შვილი,
 თავს დამტრიალებს, მიმღერს ხმა-ტკბილი:
 „აქ რათ ზიხარ, ფრთა გაშალე,
 ჩემთან ერთად გამოფრინდი;
 ნუთუ გულსა არ გიწყლოლებს
 ზღვის ღრიალი, ღამის ზინდი?!
 „მე წამომყევ, ცათ აგიყვან,
 კარს გაგიღებ ლაჟვარდისას

და შეგმოსავ ნათელ შუქით,
დაგამსგავსებ მნათობს ცისას!
„პოეზიის სამფლობელოს
გადაგიშლი თვალთა წინა,
სადაც მზე-ქალს, სიტურფის ღმერთს,
აქვს მუდმივი, მკვიდრი ბინა!“

მაგრამ არ მომწონს მისი სიმღერა.
შევსძახი: ნაზო! ვერ მაცდენ, ვერა!
სითაც შენ მიწვევ, მეპატიჟები,
იქ ხაოსია, სხვა არაფერი,
იქ არ ისმიან სიცოცხლის ხმები,
სიკვდილს უპყრია სუყველაფერი!
პოეზია და მშვენიერება
აქვეა, აქვე, ცხოვრების გულში,
და იმას მხოლოდ იგი მისწვდება,
ვისაც რომ ცეცხლი უღვივის სულში!

ვ. რუხაძე.

დ ე კ ე უ მ ბ ი .

ბათუმი. ქალაქის გამგეობამ 1000 მანეთი დაუნიშნა ჯილდოთ იმას, ვინც ერთის კვირის განმავლობაში 1000 ვირთხას მოკლავს. ამბობენ ჯილდო ისევ ქალაქის გამგეობას დარჩება, რადგან ბათუმის ვირთხები სულ ქალაქის კასაში არიან დაბინავებულნი და იქ ნადირობა კი გარეშე პირებს აკრძალული აქვთო.

ქუთაისი. ახალ ხმოსნებს განზრახვა აქვთ ქალაქის ფინანსიური მდგომარეობა როგორმე წინ წასწიონ. ამ მოსაზრებით განზრახულია გადასახადი დაწესდეს ქორბეზე. ეს პირველი შემთხვევაა მუნიციპალურ ცხოვრებაში და ქუთათურ მოქალაქეთა ზნე-ჩვეულების მიხედვით კარგი შემოსავალიც არის მოსალოდნელი.

ფოთი. ქალაქის საბჭომ თანხმობა განაცხადა ოსმალეთის მთავრობის წინადადებაზე სესხის განაღდებას შესახებ. ფოთის ქალაქი აძლევს ოტომანის იმპერიას 60000000 მანეთს, ხოლო პირდება ერთ ამდენს სოხუმის ქალაქს გავანაღდებათო. მოლაპარაკებას აწარმოებს ცნობილი სტამბოლელი მისიონერი და აწ ქართველი მოღვაწე ისევ რაჭველი.

სურამი. მტაცებლობა ერთობ გახშირდა! პირველათ მოიტაცეს ბავშვი, შემდეგ მოიტაცეს ფული, კიდევ შემდეგ მოიტაცეს ერთი წყვილი პოეტები და კიდევ შემდეგ მოიტაცეს მთავარ დიაკონი. დანარჩენები ჯერ ჯერობით მშვიდობით არიან.

ოზურგეთი. იმან იმ საქმეზე იმას ქრთამი გამოართვა. ეს შეუტყვეს იგენმა, მაგრამ იმის მეგობრებმა ხელი დააფარეს და გადაარჩინეს იგი განსაცდელს. გარეშე ხალხი შესცქერის ამ ამბავს.

თელავი. ჩვენებურ პოეტებს: ვასოს და გურ-

ქას, გუშინ წინ, მოულოდნელათ მუხები დაეკარგათ. არ იციან წიგნებში ჩარჩათ თუ ღვინოში.

იქიდანვე. სოფელ ახატელის ბრწყინვალე გვამებმა, ანუ უკეთ ვთქვათ ბ-ნმა მგალობლიშვილებმა ადგილობრივი გლეხები მშრალში დასვეს და მამული კი რუსებს გადასცეს. ამბობენ, ეს კულტურის ასაღორძინებლათ მოიმოქმედეს ხალხის გულშემატკივარმა რაინდებმაო.

იქიდანვე ამბობენ მომავალ არჩევნების დროს ჩვენი ქალაქის თავი, თავობაზე უარს იტყვასო. მის მაგიერობას ან საშა, ან დათება იზამსო. ჰაი გიდი თელავო!

იქიდანვე. ძმთა თათუხოვების სტამბაში სიფხილის საზოგადოება არსდება. ეს გამოიწვია იმ გარემოებამ, რომ სასტამბო საქმეები... (ვერ გავარჩიეთ). სტამბაში მომუშავენი გარდა ღვინისა და არაყისა არაფრით არა თვრებიან.

აჯიქაბული. სიცრუეს მოკლებულია ის ხმები თითქო აქაური სადგურის თანაშემწე ყიფიანი დაეჯილდობიოთ ახალგაზდობაში ქუჩური ლიტერატურის გავრცელებისათვის. ვასაოცარია სწორეთ, რაებს არ მოიგონებენ უსაქმო ენები!

ბათუმი. ვიჩქარი გაუწყობ ფრიად მნიშვნელოვანი დადგენილება ბათუმის ნოქართა გრანდიოზული კრებისა:

1) გამოცხადოს ქალაქის გამგეობას უღრმესი მადლობა იმ თავგამოდებისა და ენერჯისათვის, რომელიც გამოიჩინა მან ნოქართა ნორმალურ დასვენების საკითხის მოწესრიგებაში.

2) გამოცხადოს ბათუმელ ადებს გულწრფელი გრძობა სიყვარულისა მათი მამობრივი მზრუნველობისათვის, მეტადრე 1905 წლის შემდეგ.

3) მიეცეს უფლება ადებს: როცა სურთ მაშინ გააღონ და დაკეტონ თავიანთი საქველმოქმედო სავაქრო დაწესებულებანი.

4) გამოცხადოს ზიზლი იმ ნოქრებს, რომელნიც დილის 5 საათიდან არ გამოცხადდებიან თავიანთ სამოღვაწეო ასპარეზზე.

5) თუ მაინცა და მაინც ვინმემ აიხიროს გაზეთის კითხვა, ან ბიბლიოთეკის დაარსება, მოიკრიბოს ფული ამ საქმისათვის, მაგრამ იმ პირობით, რომ მოკრება ფულისა უთუოდ თ. ს—ძეს მიენდოს, ხოლო შენახვა ე. ა—ძეს...

ყველა მუხლები ერთხმათ და ხანგრძლივის ოვაციებით იქნა მიღებული.

კ ა ლ ა მ ს .

მივიწყებულა კალამო,
 კვლავ შეიღებე შავათა,
 აამეტყველე ბაგენი
 მტრის გულის მოსაკლავათა!
 დეე, კვლავ აღსდგენ სიტყვები
 და გადაიქცენ ტყვიებათ,
 ორგულის გულსა ეკვეთონ
 საშიშარ შურის ძიებათ.
 გაჰგმირონ იგი, გააპონ,
 აღარ დაინდონ ტიალი,
 მასმინონ მისი... მასმინონ...
 სასულთმობრძოა ხრიალი.
 ამცნონ მტერს, რომ მე კვლავ ვცოცხლობ,
 არ შემიხრია ნირია:
 არ დამიგდია მიზანი
 და ჩემი განაპირია.
 თუმც სატრფო ჩემი ტყვეთა ჰყავთ
 ზღვას გაღმა, შავ მთას იქითა,
 მაგრამ მეც მისდა სახსნელათ
 წინ ვიწვევ მედგრათ, რიხითა.
 ზღვას გადავცურავ ნავითა,
 მთაზე გადავიყვან შარასა,
 მტრის რისხვათ დავტრიალდები,
 მივემსგავსები ჯარასა.
 დავიხსნი სატრფოს მტრისაგან,
 გარს შემოვაცლი ბორკილსა,
 კვლავ აფუყავებ იმედებს,
 უჩემოთ გულდაკადილსა!
 მაშ, აწყრიალდი, კალამო,
 და შეიღებე შავათა!
 ხნულად აქციე მინდორი,
 მტრის გულის მოსაკლავათა:
 ჩასთესე ია და ვარდი...
 სატრფოსთვის მინდა კონებათ,
 იმისა მტრისგან სახსნელათ
 და მტრისა დასამონებათ...

6. ზომლეთელი.

ა ლ ბ ო მ უ ი .

ბუჩქზე ვარდი გადაშლილა,
 სურნელებას აფრქვევს მარად;
 ის წალკოტის მშვენებაა
 გაფურჩქნული ათას გვარათ!
 შენც ვარდი ხარ ნახ-კოკობი,
 სიხარულის სხივთა მეფენო,
 კაი ქალი ვაიზარდე,
 რომ სამშობლო დაამშვენო!

3. რუხაძე.

„ოფ-ოფ“, თუ „ბუ-ბუ“.

ჰეაგოგური ინტერგუი

იაკობ გოგებაშვილი ღრმა ჩაფიქრებით ჩასტკეროდა პატარა, ქოჩრიანი ფრინველის სურათს, როცა, ეშმაკის მონდობილობით აღტურვილი, შეევედი მის კაბინეტში.

— მაშ ვერე, — ჩაილაპარაკა მან, — ამიერიდან ოფოფის ხმაურობაზე კრინტს აღარ დავძრავ არც „დედა-ენასა“ და არც სხვაგან სადმე...

— ბ-ნს იაკობს უმორჩილესი გამარჯვება: მივესალამე დამსახურებულ პედაგოგს და მუსიაფი გავაწყვეტიე.

— რაზედ გარჯილხართ, მოწყალეო ოფოფო? მე ძლიერ მეწყინა ასეთი მოპყრობა მასპინძლისა, მაგრამ იაკობმა დროზედვე განმიმარტა შეცლომა:

— ისე რიგათ გართული ვარ ამ ოფოფის საკითხში, რომ სულ ამერია დავთარი... ჰო, თქვენ რაზე გარჯილხართ...

— მეც სწორეთ მაგის შესახებ მაქვს დავალება მოგელაპარაკოთ.

— ძლიერ დიდს ღვაწლს დასდებთ საქართველოსა, თუ ოფოფის კილოს საბოლოოდ გადასჭრით.

— ნუ თუ თქვენ ამას იმდენ მნიშვნელობას აძლევთ?

— ოოო! ეს დიდი, ძლიერ დიდი საკითხია! ყველა ფრინველის ენა ვიცით და მხოლოდ ეს ოფოფი აჭირვებს საქმესა.

— ამდენს მოგზავრობთ სოფლის სკოლების შესასწავლათ და ნუ თუ არსად გადაჰყრიხართ ოფოფის გალობას?

— წარმოიდგინეთ, რომ არსად. მე მხოლოდ შემინიშნავს, რომ, როცა ჩვენს სოფელს ბევრი ოფოფი ეწვეოდა სააგარაკოთა, მაშინ ხშირად მესმოდა „კუ-კუ“.

— თქვენის აზრით ეს ოფოფის გალობა იყო?

— უეჭველათ!

— მოაგარაკე ოფოფთაგან „ბუ-ბუ“ ხომ არსად გაგიგონიათ?

— „ბუ-ბუს“ მარტო იტალიელი ოფოფები ამბობენ! ჩვენში აბა სად გაიგონებ კაცი ასეთ საამურ ჰანგს. — მუსიკალური ხელოვნება იტალიაში ერთობ მალლა სდგას.

— ჩვენებური ოფოფი რომ იტალიაში გავგზავნოთ ვერ დაისწავლის იქაურ ჰანგებს?

— რატომაც ვერა. აი, ვანო სარაჯიშვილიმა თუ კი ისწავლა იტალიურათ მღერა და ქართულს გადაეჩვია, ოფოფი რატომ ვერ ისწავლის. ამისათვის საჭიროა ერთი გაშინაურებული ოფოფი.

— გაშინაურებული ოფოფი რის მაქნისია, თუ ზუბალოვი ან სარაჯიშვილი სტიპენდიას არ დაუნიშნავს.

— თქვენ ხომ არ კსმენიათ სადმე ოფოფის კილო, ბ-ნო ოფ... ოფელია?

— თითქმის არასოდეს არა მქონია მათთან მუსიაფი. ხომ მოგვხსენებთ ძლიერ მორცხვი ხალხია!

— მეც აკი ამიტომ ვნატრი გაშინაურებულ ოფოფს; საკითხის კატეგორიულათ გადაწყვეტისათვის უებარი ღონისძიება იქნებოდა გაშინაურებული ოფოფი, რომელიც, მოშორებული ყოველს შიშს, თავის ხმას ყველას თვალწინ უნდა გაიძახოდეს.

— კი, მაგრამ საქმე ისაა, მოიპოვება სადმე საქართველოში ასეთი ოფოფი?

— თუ მოიპოვება, მისი პატრონი და მნახველი დიდს ღვაწლს დასდებს სამშობლოს, თუ ამ ფრთოსანის ნამდვილ ხმაურობას გულწრფელად გაუზიარებს ქართველ მოაზრე საზოგადოებას.

— ეს მომავლის საკითხია, ბ-ნო ჩემო, მაგრამ ახლა რითი გავათავოთ ეს საინტერესო ბაასი? რას იძახის ოფოფი: „ოფ-ოფ“-ს, „კუ-კუ“-ს, „პუ-პუ“-ს, „უდ-უდ“-ს, თუ სხვა რამეს?

— ეს არც ისე ადვილი გადასაწყვეტი საქმეა ბ-ნო ოფ...ელია! თუ დავსკვენით, „ოფ-ოფს“ იძახისო, მაშინ „კუ-კუს“ მიმდევრები უზომოდ გაგვიწყობიან. თუ „კუ-კუ“ დავტოვებთ, მაშინ „ოფ-ოფის“ მომხრენი აგვიმხედრდებიან, ხოლო „პუ-პუს“ რომ ყურადღება არ მივაქციოთ ეს დიდი შეცდომა იქნება. ამგვარათ მოსალოდნელია სასტიკი შინაური ომი და ჩხირკედელაობა ასტყდეს სხვა-დასხვა პარტიათა შორის ამ პატარა ფრთოსანის ნიადაგზე.

— მაშ სად არის ხსნა?

— მე ჩემის მხრით გადავსწყვიტე ამის შესახებ არც „ღეღა-ენასა“ და არც ბორჯომში კრინტი აღარ დავსძრა. დეე ამ ფრიალ მაღალ მნიშვნელოვანი საკითხის შესახებ ყველას მიენიჭოს ქეშმარიტ ინგლისური თავისუფლება. ვგონებ ამაზე ბ-ნი ჯავახელიც დამეთანხმება.

— აბა რა მოგახსენოთ! შეიძლება ბ-ნს ჯავახელს უფრო ქეშმარიტ-რუსული თავისუფლება მოსწონს, მაგრამ ჩემთვის ოფოფის საკითხი ჯერაც გაურკვეველი რჩება. აბა მიბრძანეთ რა უნდა მოვახსენოთ ეშმაკს ოფოფის ჰანგის შესახებ, რას გაიძახის ეგ პატივცემული ფრთოსანი: „ოფ-ოფს“, „პუ-პუს“, „კუ-კუს“, თუ „უდ-უდს“?

— თქვენ მოახსენეთ, რომ ამ კითხვის გარკვევა და საქართველოს ხსნა მხოლოდ და მხოლოდ ერთ გაშინაურებულ ოფოფს შეუძლიან თქვა, რომელსაც შეეძლება თავისი ხმა ყველას თვალ წინაშე გასძახოს.

რა გაეწყობა, მეც მოგახსენებ, რომ ხსნა მოშინაურებულ ოფოფშია!

* * *

ხელი რათ მომეცე? პირზე ღიმილით საამხანაგოთ რალათ მიწვევი,

თუ ჩემთან ერთად აღარ ივლიდი და მეგობრობას არ გამიწვედი?

ძმობის სიმღერას რისთვის ჩმახავდი, თუ შენი გული ცივი ქვა იყო, და ჩაგრულთ ცრემლი, ჩაგრულთა კენესა შენ არ გესმოდა, შენთვის სხვა იყო?

რალათ გამომეყ ეკლიან გზაზე, დასაწყისშივე თუ შესდგებოდი და მის ქაცვიან მხვლეტავ სავალზე, თუ რომ ბოლომდის ვერ გამეყებოდი!

აღარ მაკმარე ერთხელ ღალატი, კვლავ გრძნულ ბადეთ ფეხქვეშ მეგები, თან ეხლაც ურცხვათ, ცბიერ ღიმილით, მეგობრობასა კვლავ მეფიცები.

მაგრამ ამაოდ!.. მაგ ოინითა არჩეულ გზიდან ვერ გამიტყუებ და, აწ ქეშმარიტ სატრფოსკენ მავალს, გულს ცბიერებით ვერ ამიცრუებ.

მაშ, შორს! შორს ჩემგან, სულთ ბოროტო, ამაო არის განზრახვა შენი! და რისხვას ჩემსა ველარ ასტყდები, თუ გზიდან აღარ ჩამომეხსენი...

ანათემა.

შარაღა

„ჩარუ-სე“, „დაუბა-ჩარე“ დღეს ვის არ მოეხსენება?

ვინ არის, ნარდი კამათლით სიზმრათ არ მოეჩვენება?

არ უყვარს მისი ჩხაკუნი, კამათლის ხტუნვა-ქენება,

მეგობრის გასატყავებლათ პარვით ქვის გადაყენება?

მაშ ნახეთ კამათელზედან ერთ-ერთი გვერდი რომელი...

შავ-შავი წერტილებია

იმ გვერდზე წყვილათ მჯდომელი, და დამიწერეთ ქალაღდზე

სახელი იმა გვერდისა,

თორემ, ეგ სიტყვა, პირველი, უზომოთ შეგვაზბერდისა.

მეორე სიტყვა, ფრთოსანთა ზოგადი არის სახელი...

ერთი და ორი არა გვყავს...

ყველა იქნებით მნახველი,

ზოგი მუღმივით აქ სცხოვრობს

ყარყუმი.

უყვარს კალო და საბძელი,
საქართველოს მკვიდრია
სიტუფით დაუძრახველი,
ფეხ-ქვეშ უგიათ მარად-ყამს,
ბაღარი, მინდორ მთა-ველი,
ასუქებს პურის მარცვალი,
ფეტვი, თუ ღომის თაველი.
სხვები კი იხიზნებიან
ზამთრობით უცხო მხარესა,
გაზაფხულობით ისევ
ჩვენსას მონახვენ არესა,
სიმღერას შემოგვძახებენ
გულისა გასახარესა,
ჩვენსას ეტრფიან ქვეყანას,
იმის მზეს იმის მთვარესა.

უნდა გავკვეთოთ ეგ სიტყვა,
უმეტნაკლებოთ, ორათა,
(მცირე ხნით მოველინებით
მიმინოთ, გინდა ქორათა!)
და მოვიხმაროთ პირველი
შარადის მოსაყორათა.
(სიტყვა კი, ერთის დაკვრითვე
განიყოფების სწორათა).

შემდეგ მიაწყვეთ ერთმანეთს
რაც მოიპოეთ შრომითა,
კაცი გამოვა ერთგვარი,
განთქმული ქვეშ-ქვეშ ძრომითა...
განუზომელი, სიფილით,
სიხარბით განუზომითა,
სხვათა ქონების ყლაპვაში
მადით, მრჩობლ განუძლომითა.

როს გლეხი კაცის ბინაზე
მოდგება ჰირნახულები:
მატყლი, ღვინო, თუ ხორბალი,
მაშინვე ესე თულები,
იქ გაჩნდებიან, მარტოდენ
ქანქარით დატვირთულები,
რომ, მსხვერპლებს უმეტრებისას,
მსწრაფლ ამოხადონ სულები.
შაურათ მიაქეთ, უსირცხოთ,
მანეთათ შენაფასები...
გლეხი კატრდება, იმათ კი
ეზრდებათ ფულის კასები.
აღბათ გინახავ სულყველას
ამ ნიაგაბი კაცები.

კოლო.

მქადაგებელი რაჭისა.

საქართველო ძველთაგან საქრისტიანო ქვეყანა
იყო, არის დღეს და იქნება მარადის.

ანდრია მოციქული პირველთა კოლხიდას მო-
ველინა ქრისტეს მოძღვრებითა და მრავალ ალაგას
აღმართა ჯვარი ძელისა.

ამიტომ არც უნდა გაგვიკვირდეს, თუ ჩვენს
ხალხს ძვალ-რბილში ექნეს გამჯდარი ღვთის სიყვარ-
ული.

შარშან იყო, თუ შარშან წინ, ფოთელმა მი-
კიტანმა ილია კირთაძემ წმინდა მოციქულის სახე-
ლი მოიხვეჭა სამეგრელოში და ხონის მიდამოებში.
მისი ლოცვა ვედრების მეოხებით არა ერთსა და
ორ „მართლ-მორწმუნეს“ გამოეხა ცხვრის თავი და
ვირის ყურები. „შეგნებული ხალხი“ მაშინვე მიხე-
და, რომ მიკიტან კირთაძეში რაღაც არა ჩვეულებ-
რივი ძალა იმალებოდა და ქედს იხრიდა ამ ძალის
წინაშე ცოდვათა თვისთა გამოსასყიდათ.

საიქიოდან მას შემდეგ არავინ დაბრუნებულა,
თორემ გვეტყოდა, თუ რა განცხრომაში არიან იქ,
აწ განსვენებულნი მონანი მიკიტანი კირთაძისანი.

სამაგიეროთ ღვთის სიყვარულმა დღეს რაჭაში
იჩინა თავი და ილია კირთაძემ იქვე იშოვნა ღირ-
სეული მიმღევარი.

როგორც გაზ. „საქმე“ გადმოგვცემს, სოფელ
ბოყვას მოვლინებია ახალი „მოციქული პეტრე“
(ერისკაცობაში პეტრია ომანიძე).

ჩვენ ჯერ-ჯერობით, არ ვიცით იყო თუ არა
როდისმე მიკიტანთ „მოციქული პეტრე“, ან თუ
აპირობს შემოწირული ფულებით სადმე რაიმე სა-
ვაქროს გაღებას, მაგრამ ის კი ვიცით რა პატივის-
ცემითა და მორჩილებით ეპყრობა მას „შეგნებული“
რაქველი გლეხკაცობა.

ისინი ასობითა და ათასობით მიდიან „პეტ-
რე მოციქულის“ საფანეში სხვა და სხვა შესაწირა-
ვით დატვირთულნი. იმავე გაზეთის სიტყვით, 29
ივნისს, სულ რამოდენიმე საათის განმავლობაში მას
მისვლია:

- ა) ცხრა ცხვარი,
 - ბ) 250 მანეთამდე ფული,
 - გ) ორი ურემი ხაჭაპური
 - დ) ორი ფუთი სანთელი *) და სხვა და სხვა.
- ამ უხვი შესაწირავის სამაგიეროთ, „პეტრე

*) თუ რამდენი ვირი მიუვიდა, ეს არა აქვს მოხსენე-
ბული კორესპოდენტს, რადგან მათი დათვლა მოუხერხებელი
გამხდარა სიმრავლის გამო.

მოციქული“ თურმე ამ გვარ „ლოცვის“ უკითხავდა ხალხს:

„ღმერთო მალოლო!
რავქნა მე, ქვე კი!...
ხალხი გამხდარა
ქვე გასაკრევი...
მომადლე მათი
მსუქანი ბეკი
და მადლობელი
დავრჩები მე კი!
გლეხნი მოვიდნენ
უფრო ხშირათ კი...
ქვე აზნაურნი
არ. სჩანან რაქის.
დატუქსე ყველა
ქვე ურჩები ყვე,
ერისთავებსა
უფრო ჩამოყე.
გლეხებს ქვე მოაქვთ
თეთრი ფულეები,
ცხვრები, სანთელი,
ხაქაპურები...
მათ შეეწიოს
ჩემი მადლი კი,
გწერს ომანიძე
პეტრია ბიკი“...

ამ მოკლე ლოცვის შემდეგ ხალხი მუხლს მო-
იდრეკს ხოლმე და ხელ აღპყრობით ევედრება
„პეტრე მოციქულს“ შესაწირავის სიმცირისათვის
არ დასწყევოს არაფინ.

ღვთას მკაცველი.

მესხვირული

(საალ-სენაკისათვის).

„უჩებნი გოდი“ დაიწყო,
გათავდა „კანიკულები“
და მეც რომ სტვირი ავილო,
ეშმაკო, დამემღურები?
რა ვქნა, ბევრი მყავს საქები,
მრავალი შესახურები,
მაგრამ მეშინის ყველა ვსთქვა:
ვისა აქვს „ვირის ყურები!“

მასწავლებლები მოვიდენ
კაცები, ან თუ ქალები...
უკანასკნელთა „ხუმრობით“
ჯიბეა განაწყალეები.
მოწაფეთ ფულსა სტყუებენ,
მშობლებს დაუფესს თვალეები;

„თითო კაპიკით“ მოგროვდა
მოზრდილი კაპიტალები.

მოწაფემ თუ რომ იყიდა
სწავლისა საქიროება,
მსწრაფლ დაუხვევენ... ქანქარსა
უნდა მიეცეს შნოება!
თუ რამ სთქვი, „თქვენ რა გესმითო!
თქვენ დალუბეთო დროება!
თუ არა, უნდა იფიცო
იმათი სარწმუნოება!..“

ენუქიძემ ხო ივარგა!
ხალხს გადაჰკიდა ქირია:
ბავშვნი მიილო, შემდეგ კი
გასტეხა ფიცის ჩხირია...

თათარიშვილსა მოგვერდი
უქნა, რამეთუ გმირია,
მაგრამ „უსუსტეს მუხლოებმა“
„მიწაზე დაჰკრა ცხვირია!“
ჩოჩიას „წაებორძიკა“,
სხვებიც კი დაიპირია;
ძლიეს შეაკავეს „იქიდან“...
(საბრალო!.. გადაირია!..)

ღღეს „ჯაპვითა“ დაბმული,
მაგრამ შიშსა გვრის ყველასა:
ვაი, თუ აღიწყვიტოსო,
ჩავვაგდოს ხათაბელასა,
ეცხევი ხოფერიათი
დაიწყებს ხალხის წველასა!

მაგრამ... მშვიდობა ჯოჯოხეთს!
ეცხევი ახლა მღვდელია...
შხეფელებს მწყესავს, როგორც სურს,
ჯიბე შეექნა სქელია...
ფარდაგი, ნოხი, სპილენძი,
ბუმბული, ყუთი ძველია,
ბევრი აქვს, იხმობს ურეებს...
(ხალხისგან წანართმევია!)

მას მედავითნე მოსძახის:
„ღიდება შენდა ოსანა!“
და ამ ამბავმა, ეშმაკო,
ღღეს შენთან ამახმოსანა,
შენის უკვდავის სტვირითა
კოლვილი გამამგოსანა!

აწ რო დავიწყე, ეშმაკო,
არ დამივიწყო დროებით:
შემდეგში მოგინახულებ
ეცხევის ძროხა-ხმობით!

ლილი.

ორი ეშაკი

Лысые „школьники“

(გულითადი სიყვარულით ვუძღვნით თფილისის ხმოსნებს ორივე ეშაკეში)

მეორე. მაგის წინააღმდეგ ვის შეიძლება რამე ჰქონდეს, მაგრამ შენ მაინც მეტის-მეტი მოგვსვლია.

პირველი. აქაო და ხმოსნები ვართო, განა ყველაფრის უფლება აქვთ? მე კარგათ მესმის, საზოგადო დაწესებულებაში ხუმრობაც შეიძლება, მაგრამ თუ ეს ხუმრობაა, მაშინ ყველაფერი ხუმრობა ყოფილა.

მეორე. რაში იყო საქმე გამაგებზე მაინც.

პირველი. დიდი არაფერია, მაგრამ მაინც გეწყინება კაცს. მაღლობა ღმერთს, პატარები არ არიან, არც მარტონი იყვენ და ნუ თუ პიროვნების პატივისცემა ასე უცხო ხილი და მიუწოდამელი რამეა თფილისელი ხმოსნებისათვის.

მეორე. სჩანს მართლა ყოფილა რაღაც ამბავი, თორემ შენ არც ამდენს აიტკივებდი თავს.

პირველი. იყო რომელია? ქალაქის თავს იჩვენდენ, დარბაზი ხალხით იყო საესე და როცა ამდენ ხალხშიაც თავს ვერ დაიჭერენ, ცხადია მარტო როცა არიან ათას უარესს სჩადიან.

მეორე. აღარ იტყვი რა იყო?

პირველი. როგორ თუ რა იყო, როცა ყველას გული გვატკინა ამ უმნიშვნელო შემთხვევამ. მე კიდევ ის უფრო მეწყინა, რომ ერთი კაცი არ გამოჩნდა იმდენ ხალხში, რომელსაც გაეგებდა და დაეგმო ხმოსნების ასეთი საქციელი.

მეორე. თქვი, კაცო, ნუ გადამაყოლე!

პირველი. აი გეტყვი. ქალაქის ხმოსანთა შორის არის ერთი ხმოსანი ბ-ნი ხომასურიძე. მას ალბათ დიდი სწავლა განათლება არ მიუღია და ამიტომ რუსული ისე არ ეხერხება, როგორც მაგალითად ბ-ნი ენფიანჯიანცს, ან სხვა ვინმეს. ამის გამო მერუსულე ხმოსნებს, როგორც სჩანს, ის ათვალწუნებული ჰყოლიათ. როცა ქალაქის თავის კანდიდატს ასახელებდენ, ერთმა ხმოსანმა ბარათზე ხომასურიძის გვარი დასწერა.

მეორე. ალბათ იოხუნჯა არა?!

პირველი. როცა ბ-ნმა ხატისოვმა წარჩინებულ ხმოსნებთან ერთად ხომასურიძის გვარიც ამოიკითხა, ხმოსნებში საერთო სიცილი ატყდა.

მეორე. დამსწრეთაც გაეცინათ?

პირველი. მე სწორეთ იმან მანუგეშა, რომ დამსწრეთა შორის უმეტესობამ ზიზლით მოიხსენია ის ოხუნჯი უცნობი ხმოსანი, რომელმაც ეს ბარათი დასწერა. ცხადია ამრჩეველები მეტის პატივისცემით

ეპყრობიან თავიანთ არჩეულებს, ვიდრე თვითონ არჩეულები თავიანთ თავსა და თავის ამხანაგებს.

მეორე. ასტეხეს სიცილი, არა? ჰმ!

პირველი. ეს ერთი პირი სიცილი დაწყნარდა, მაგრამ დადგა დრო, როცა უნდა შეეკითხონ დასახელებულ პირებს: „სურთ თუ არა კენჭი იყარონ?“ ასეთი ყოფილა მაგათი კანონი. შეეკითხენ ყველას, მაგრამ არავის აზრათ არ მოსვლია სიცილი და მიდგა თუ არა ჯერი ბ-ნი ხომასურიძეზე, ხმოსნები კვლად ახვიხვინდენ.

მეორე. აი დასწყველოს ღმერთმა! კაცო ხატი-სოვი ხომ იქ იყო? ვერ შენიშნა: ეს უზრდელობააო?!

პირველი. კარგი ერთი, მამა გიცხონდება! ხატისოვს სად ეცალა მაშინ ასეთი წვრილმანებისათვის, როცა მისი ამდენი ხნის თაობას მომწიფებული თავი ნამდვილ თავად დამტკიცებას მოელოდა.

მეორე. მართლაც ინციდენტი თავის თავად სრულიათ უმნიშვნელოა, მაგრამ მაინც გეწყინება კაცს.

პირველი. გეწყინება რომელია!

უარყუმი.

რეპოლიუცია ქ. ლისაბონში.

თქვენ გგონიათ
ლისაბონი
ისპანიაშია, მგონი??
მაგრამ ფრთხილად!...
არ ერწმუნოთ,
ეშმაკმა არ შეგაცდუნოთ:
ლისაბონი ძვეს
სხვა მხარეს,
ისპანიის მოსამზღვარეს.

მცხოვრებლები
იქაც წახდენ...
გვირგვინოსანს აუჯანყდენ!!
უთხრეს: — „ქვეყნის
დამამშვენო,
თავიდან მოგვშორდი შენო.
რესპუბლიკა
გვინდა ჩვენო“.
მეფემ ეს არ
დაიჯერა....
(ხელში ძალა ჰქონდა ჯერა)...
და თავ-გასულ
ქვეშევრდომებს
უმზადებდა ფიცხელ ომებს.
მაგრამ უცებ
შეიცვალა

მეფისა და ხალხის ძალა:
 ჯარი მეფეს
 გადაუდგა
 ზღვაში ფლოტი არ დაუდგა...
 მეფე ჩუმაღ
 აიბარგა,
 ტახტი უცებ
 დაიკარგა!
 თუ ვის შეაფარა თავი,
 ჯერ არ ვიცით
 ეს ამბავი,
 მაგრამ ისიც, მადლობა ღმერთს,
 იქ არ დაუტევა ტყავი.
 —ღღეს ბატონი,
 გუშინ მონა,
 ხალხი საქმეს
 ეპატრონა,—
 და სასახლის
 ბნელსა ძაღვებს,
 ვაი საწყალ კლერიკალებს!
 ლისაბონის
 მიდამოში
 ღღეს სხვა დროშა დაფრიალებს.

პილოტი.

„შიში მიჩვენე, გაქცევას გიჩვენებ!“

ანდაზებში, საზოგადოთ შევრი სიმართლეა, მაგრამ ამ, ზემოხსენებულში, ყველაზე მეტი.

სულ რალაც ორი-სამიოდ ოზურგეთელი ყმაწვილი მიაიმსქნეს ვითომდა კორისპოდენტებისათვის სამიოდ თვით, და გაიხედავ, რომ ბრალიანი და უბრალო, წერა-კითხვის მკოდნე და არა მკოდნე, ქალი და კაცი, ერი და ბერი, დიდი და პატარა ყველა კდილობს გაზეთის საშვალეობით უარყოს თავისი ვითომდა კორესპოდენტობა.

ჩვენს რედაქციას უკვე მოუვიდა 700 წერილი, 1200 კაცის მიერ ხელ მოწერილი, რომლებშიაც „ავტორები“ გვარწმუნებენ: „არა ვართ კორესპოდენტები, გვიყავით წყალობა და გამოაცხადეთ ჩვენი უდანაშაულობა თქვენს პატივცემულ ჟურნალშიო“.

იმ 1200 კაცთაგან საკუთარი ხელის მოწერა სკოდნია მხოლოდ შვიდ კაცს, რომელთაც ყველა სხვების მაგიერ მოუწერია ხელი, ხოლო კორესპოდენტის წერის უნარი არც ერთს არ ეტყობა. *)

*) თქვე დადოცვიდო, თუ გახსოვთ კორესპოდენტია კი არა უბრალო, ორიოდ განაწერა, თვით სიმოქალაქო სკოდის მასწავლებლებსაც ვერ დაეწერათ ცნობილ კოლექტიურ წერილში და უბრალო ხელსმა წერა არ იტოდეს ეს რა გასაკვირი საქმეა? უშმაკი.

ჩვენი რედაქცია შემდეგისათვის ეცდება ამ წერილების გამოქვეყნებას, ღღეს კი, უადგილობის გამო ეს მოუხერხებელი დარჩა.

ფ ა ს ტ ა.

ჭუთანისი. უცნობ პოეტს. ასეთია, მეგობარო, ახალგაზრდა პოეტთა ბედი! თქვენ იწერებით: ეს ლექსი „ფონის“ რედაქციაში გავაგზავნე, მაგრამ რედაქტორმა ყურადღება არ მიაქციაო. ვიცით, ვიცით, თუ რა ბოროტი ხალხნი არიან ეს რედაქტორები! ისინი ღუბავენ ქვეყანას! მიუხედავთ ამისა თქვენი ლექსი ვერც ჩვენთან გავა ფონს. მაგრამ რომ შთამომავლობას არ დაეკარგოს თქვენი „პოეზიის“ ნიმუში, ვბეჭდავთ რამოდენიმე ტაეზს:

„მოწმუნდილს ცაზე მისის თვეში
 ოდეს კაქკაში გაუდიოდა,
 გასაფუხელისთვის მომზადებულ
 მთვარე ტრიალით ამოდიოდა“.

თქვენ აქ ისე თავისუფლათ სწერთ მთვარის მომზადების შესახებ, რომ ცხადია ისიც გეცოდინებათ, თუ სადა და როგორ ამზადებენ მას. გამბურგში ხომ არა, თუ გახსოვთ?

„ოხი ოდესმე იქნეს დრო სანატრელი,
 და კაქკაშ მთვარეს ტკბილათ ვგვადვდ
 და იმ ფოხენსა, ბნელსა დრუბელსა
 შიღწი სიტყვებით ზიზღს ვუცხადებდკ“.

ნუ თუ დაეჯეროთ, რომ თქვენ სანატრელათ გაქვთ პილწი სიტყვები?

თფილისი. ღ. ჭ—ქს. დიდის მწუხარებით გაუწყებთ, თქვენი თხოვნისამებრ, რომ ლექსი „ახალი და ძველი“ არ დაიბეჭდებთ, რამეთუ ასეთი ლექსი არც ძველ დროში და არც ახლა არ დაწერილა.

„მე პოეტობით არა ვარ
 ნასწავლი გამოზრდილია,
 არც არა სახელი მაქვს
 განთქმული დიდათ დიდა“.

გარწმუნებთ, რომ ვერც ასეთის ლექსებით გაითქვამთ მაინცა და მაინც დიდ სახელს. სჯობს „პოეტობით სწავლას“ თავი დაანებოთ.

რედაქტორ-გამომცემელი: ნ. ს. სულხანიშვილი.

თფილისი, ვოლოკინის პროსპ. № 6, ტელეფონი № 431.

ხილელის საპკურნალო ფხალი

გ. ლალიძის და აგს.

ჩვენი ქარხნის ფხალი

შადღება მხოლოდ ბუნებრივ, ქიმიურად დაწმენდილ, ხილის წვნით და საუკეთესო ხილეულის შარბათით, გამოხდილის წყლითა და წმინდა შაქრით.

წელი შადღება გაუმჯობესებულ მანქანებით სპეციალისტის ხელმძღვანელობით.

მისი კარგი ღირსება დაჯილდოვებულია

ოქროს და ვერცხლის დიდი მედალით

თუ „თავი“ შენა თან გახდავს, დანობათ არ იხსენებო.

მოძველები ხმოსანი. ლბერთა ჩემო, ევ სიდაურთ თავია? ნუ თუ ჩვენ სკვისი თავით უნდა ვიპოოთ? ჭაიუვანეთ თავ-შემაღვარში, თავშესაღვარში!